

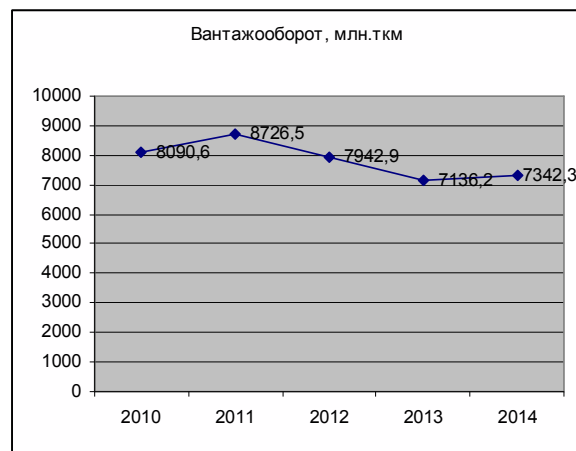
Транспортна інфраструктура та інфраструктура зв'язку

Запорізька область має розвинену транспортну систему, до якої входить мережа автомобільних та залізничних шляхів, вокзали та станції, Запорізький міський електротранспорт, Запорізький аеропорт, Запорізький річковий порт, Бердянський морський торговельний порт.

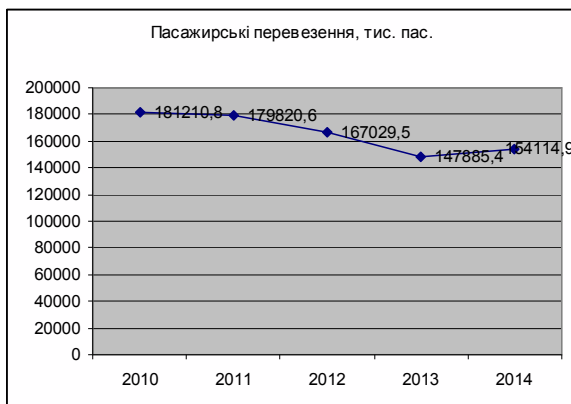
У Запорізькій області перевезення пасажирів та вантажів здійснюється різними видами транспорту.

Стан транспортного сектору економіки за останні п'ять років можна охарактеризувати неоднозначно. Стабільно працював залізничний транспорт. Коливалися показники роботи автомобільного, авіаційного, водного транспорту.

Спостерігається позитивна динаміка обсягів вантажоперевезень та вантажообороту у 2014 році (в порівнянні з 2013 роком).

Збільшилися обсяги пасажироперевезень та зменшився пасажирооборот у 2014 році (в порівнянні з 2013 роком).

Залізничний транспорт

Рис. 1. Схема доріг Запорізької дирекції залізничних переїздів Придніпровської залізниці

Залізничний транспорт Запорізької області забезпечує вантажні і пасажирські перевезення у дальньому сполученні.

Основні залізничні вузли Запорізької області: Мелітополь, Запоріжжя, Бердянськ.

До складу Запорізької дирекції залізничних перевезень входять 67 станцій та роз'їздів. На території дирекції розміщені 5 дистанцій колії, дистанція електропостачання, 3 дистанції сигналізації та зв'язку, 2 локомотивних депо, 1 моторвагонне депо, пасажирське депо, 3 вантажних вагонних депо. За обсягом роботи, що виконує Запорізька дирекція, вона являється позакласною, за характером роботи – транзитно-місцевою. На дирекції для виконання великих обсягів пасажирських та приміських перевезень є 46 станції, що виконують пасажирські операції з продажу квитків, у тому числі окремі будівлі вокзалів на станціях: Запоріжжя-1, Запоріжжя-2, Пологи, Вільнянськ, Бердянськ, Федорівка, Таврійськ, Пришиб.

Експлуатаційна протяжність головних колій у межах Запорізької дирекції залізничних перевезень складає 1199,8 км (орієнтовно 5 % від протяжності головних Укрзалізниці). Довжина електрифікованих залізничних ліній у межах Запорізької дирекції залізничних перевезень складає- 323 км (3 %). Щільність залізничної мережі – 43,99км/тис.км², що у 1,2 рази вище середнього показника по Україні (36 км/тис.км²). Експлуатаційна довжина двокільованих електрифікованих діляниць в межах Запорізької дирекції залізничних перевезень становить 237,16 км (ст. Синельникове-1 виключно до ст. Сокологірне включно).

Автомобільні дороги

Мережа автомобільних доріг загального користування складає 6989,2 км, із них державних 1865,1 км (міжнародних 392,8 км, національних 103,8 км, регіональних 215,7 км, територіальних 1152,8 км), місцевих 5124,1 км (обласних 2282,2 км, районних 2841,9 км).

Запорізька область є однією із областей України, в якій всі населені пункти сполучені дорогами з твердим покриттям.

Райони із найбільшим забезпеченням автомобільних доріг – Мелітопольський, Бердянський, Вільнянський, Оріхівський, Василівський, Запорізький.

На автомобільних дорогах загального користування знаходиться 392 одиниці мостів та шляхопроводів загальною довжиною 9139 пог.м., в.т. на дорогах державного значення – 180 одиниць довжиною 5046 п.м.

Щільність автодоріг загального користування на 1 тис. кв. кілометрів становить 380 км по Запорізькій області. Середнє значення щільності по Україні становить 280,7 км.

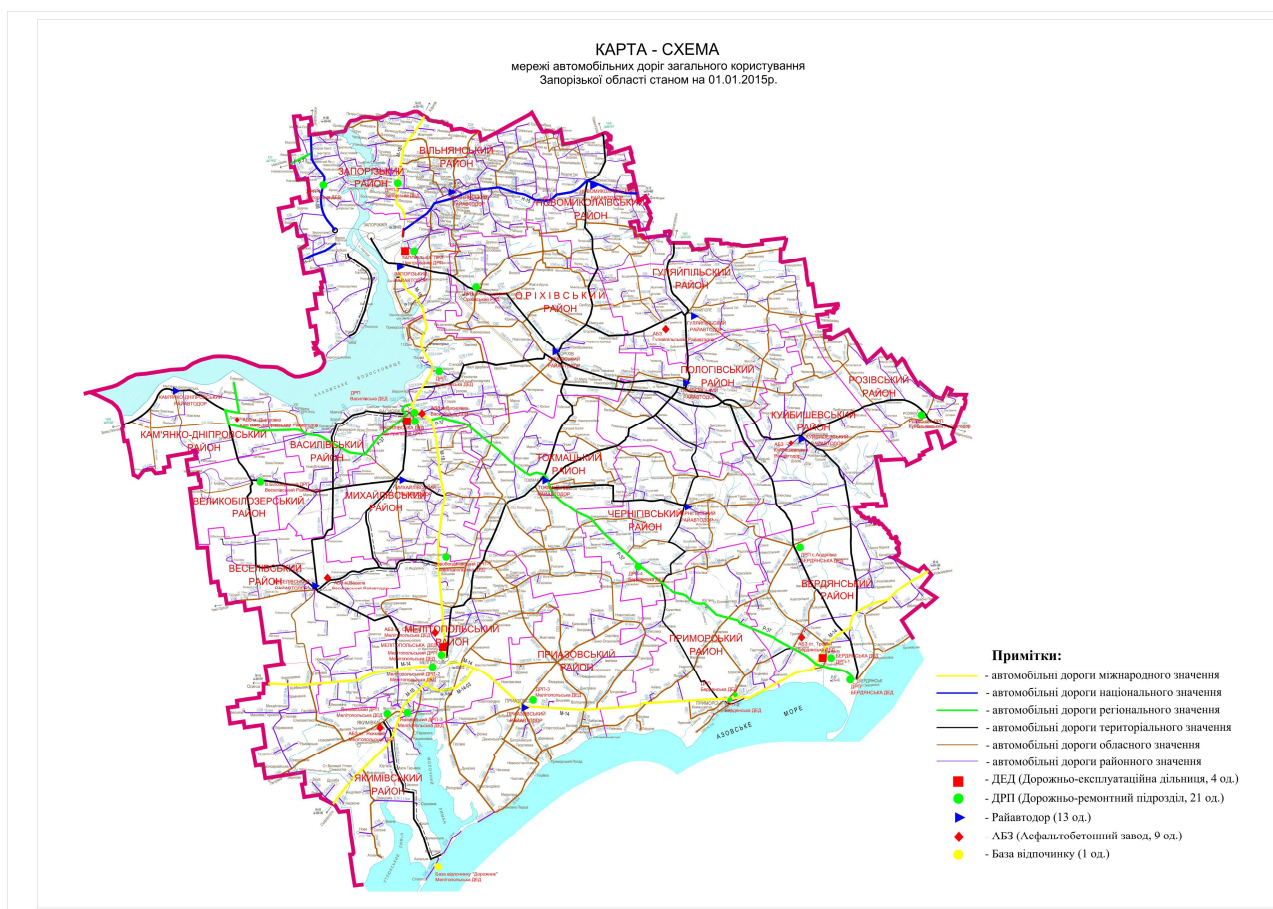

Рис. 2. Карта-схема мережі автомобільних доріг Запорізької області

По території Запорізької області проходять наступні дороги державного значення:

міжнародна автомобільна дорога державного значення **М-14 Одеса-Мелітополь-Новоазовськ**, яка є частиною міжнародного транспортного коридору Чорноморської економічної співдружності;

міжнародна автомобільна дорога державного значення **М-18 Харків-Сімферополь-Алушта-Ялта**, яка сполучає автономну республіку Крим з північною і центральною частинами України і Росії. Інтенсивність руху на окремих ділянках цієї дороги влітку досягає більше 30 тисяч автомобілів на добу (автомагістраль значно навантажена транзитними, міжобласними, внутрішньообласними транспортними потоками);

міжнародна автомобільна дорога державного значення **М-14-03 обхід міста Мелітополь**;

національна автомобільна дорога державного значення **Н-15 Запоріжжя-Донецьк**, яка сполучає два економічно активні обласні центри -- Запоріжжя та Донецьк;

регіональна автомобільна дорога **Р-37 Енергодар-Василівка-Бердянськ**, яка є частково евакуаційною на випадок аварії на Запорізькій АЕС та туристичним маршрутом до курортів Приазов'я - м. Бердянськ та м. Приморськ.

Головне транспортне навантаження приймають три міжнародні автодороги державного значення:

Таблиця 1 - **Добова інтенсивність руху транспорту на окремих ділянках доріг**

Автомобільна дорога	Добова інтенсивність руху транспорту на окремих ділянках, авт./добу ¹	Протяжність автомобільної дороги, км
Одеса-Мелітополь-Новоазовськ (М-14)	7370	194,1
Харків-Сімферополь-Алушта-Ялта (М-18)	12140	181,9
Обхід міста Мелітополь (М-14-03)	3500	16,8

Понад 80 % доріг області побудовані більше 30 років тому і вже не відповідають вимогам сучасного автомобільного руху.

Для підтримки мережі автомобільних доріг загального користування в належному стані, згідно з науково-обґрунтованими міжнародними термінами потрібно щорічно ремонтувати капітальним ремонтом 678 км, поточним ремонтом – 1930,2 км доріг.

Недостатнє фінансування державою дорожньої галузі приводить до скорочення обсягів робіт з будівництва, реконструкції і ремонту доріг.

Головним проблемним питанням є незадовільне фінансування важливої для обласного центру транспортної розв'язки – автомагістралі через р. Дніпро в м. Запоріжжі, будівництво якої розпочалося ще в 2004 році.

Автомобільний транспорт

Автомобільний транспорт відіграє важливу роль у забезпеченні вантажних і особливо пасажирських перевезень.

Перевезення пасажирів і вантажів здійснюється автопідприємствами всіх форм власності. Маршрутна мережа формується за конкурсними умовами.

Автобусна маршрутна мережа Запорізької області складається з 246 маршрутів приміського сполучення, 237 маршрутів міжміського внутрішньообласного сполучення, 173 маршрутів міського сполучення, які обслуговують 74 перевізника 2826 транспортними засобами.

Кількість маршрутів, які проходять через автостанції Запорізької області: міжнародні – 4, міжобласні – 133.

Пасажирським автобусним сполученням охоплено всі населені пункти згідно з соціальними нормативами.

В області автостанційні послуги надають 6 автостанцій I класу, 2 автостанції II класу, 16 автостанцій III класу, 3 автостанції IV класу, 1 автостанція V класу.

Наразі стримує розвиток автомобільного пасажирського транспорту ріст цін на паливо-мастильні матеріали.

Повітряний транспорт

Важливу роль у транспортній системі Запорізької області відіграє Запорізький аеропорт.

Аеропорт Запоріжжя належить до категорії регіональних аеропортів України 2 класу (категорії В). Аеропорт працює у цілодобовому режимі, має три злітно-посадкові смуги, дві з яких облаштовані для зльоту та посадки повітряних суден.

Аеропорт розташований в 15 км від центру міста Запоріжжя, в 250 м від залізничної магістралі Москва-Сімферополь та в 350 м від автостради Запоріжжя – Донецьк, має під'їзду колію до складу ПММ, який розташований в межах

аеропорту, що дає можливість на створення великого мультимодального логістичного центру з перевезення та зберігання вантажів з будівництвом вантажного терміналу на базі аеропорту Запоріжжя.

На початку 90-х років Запорізький аеропорт обслуговував до 500 тис. пасажирів на рік. На сьогодні – у 6-8 разів менше. Серед причин – істотна зношеність злітно-посадкової смуги, неможливість забезпечити належну якість обслуговування пасажирів через старий термінал, неповна відповідність певним міжнародним технічним вимогам.

До складу КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» входить: аеродром, що містить в собі штучну та ґрунтову злітно-посадкові смуги (ШЗПС та ГЗПС відповідно) обладнані світлосигнальним обладнанням (ССО) та радіотехнічними засобами посадки, руліжні доріжки, перон для стоянки повітряних суден; аеровокзальний комплекс, що містить в собі будівлю аеровокзалу та пасажирський термінал для внутрішніх авіаліній; адміністративні та технологічні будівлі і споруди; комунікації та мережі інфраструктури.

КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» як єдиний технологічний комплекс призначений для авіатранспортного обслуговування авіакомпаній, що виконують перевезення пасажирів, пошти й вантажів а також спеціальні та рятувальні роботи.

Аеродром, побудований у 1964 році, реконструйовано у 1981 році. Злітно-посадкова смуга зі штучним покриттям (ШЗПС) має довжину 2500 м, ширину робочої частини 42 м та узбіччя по 9 м кожне, 10 стоянок на пероні. На аеродромі експлуатуються літаки Ан-22, АН-124, Іл-76, АН-32, АН-24, Як-40, Як-42, Ту-134, Ту-154 та інші, більш легкі, а також їх закордонні аналоги.

Для підвищення рівня культурного обслуговування пасажирів КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» в 2013 році було виконано ремонт місця стоянки повітряних суден № 3, встановлено 3 інтроскопа для огляду багажу пасажирів, встановлено лінію видачі багажу (кільцевий транспортер).

Рішенням Запорізької міської ради від 15.01.2015 № 22 внесені зміни до рішення міської ради від 30.01.2013 № 20 «Про затвердження міської цільової програми «Забезпечення належної та безперебійної роботи комунального підприємства «Міжнародний аеропорт Запоріжжя», які передбачають проведення капітального ремонту аеровокзального комплексу, придбання детектора вибухових речовин за рахунок коштів міського бюджету.

Бердянський аеропорт, як об'єкт транспортної інфраструктури міста-курорту, має велике значення для його розвитку. Проте, на сьогоднішній день державне підприємство «Аеропорт Бердянськ» перебуває у стані ліквідації.

Водний транспорт

Бердянський морський порт є морськими воротами в Запорізькій області. Сьогодні Бердянський порт є високоомеханізованим транспортним підприємством, до складу якого входять 9 вантажних причалів, з яких 5 використовуються для прийому генеральних вантажів. Довжина причальної лінії - 1507 п. м. Пропускна спроможність порту - 3200 000 т вантажів на рік. Для збереження та накопичення

вантажів використовується 110,8 тис.м² складської площі, з неї - відкрита - 97,7 тис. м², закрита - 13,1 тис. м².

Порт переробляє різні види вантажів: штучні, навалочні та наливні.

У 2014-2015 роках значно покращився фінансово-економічний стан ДП «Бердянський морський торговельний порт».

Запорізький річковий порт спеціалізується на переробці руди, коксу, вугілля, металобрухту, металовиробів, добрив, глини, піску, феросплавів, бокситів. Потужність порту з переробки вантажів складає 6 млн. тонн/рік.

Зв'язок

В області розвинуті всі види зв'язку. Регіон має розгалужену телефонну мережу. Активно розвиваються системи мобільного зв'язку, впроваджено цифрові телефонні станції. Глобальна мережа «Інтернет» у режимі «он-лайн» використовується в усіх галузях господарського життя.

На 1 січня 2015 р. в області кількість телефонних апаратів (включаючи відомчі) міської та сільської телефонної мережі склала 483,6 тис., у т.ч. домашніх – 391,1 тис. (80,9 %). Із загальної їх кількості в міській мережі налічувалось 430,5 тис. телефонних апаратів, серед яких 343,5 тис. (79,8 %) – домашніх, в сільській – відповідно 53,2 тис. та 47,6 тис. (89,6 %).

Станом на 1 січня 2015р. забезпеченість населення основними телефонними апаратами на 100 сімей по області склала 57 одиниць (міська мережа – 65 одиниць, сільська – 30 одиниць).

Станом на 1 січня 2015р. кількість абонентів мобільного зв'язку склала 2366,4 тис., кабельного телебачення – 78,2 тис., мережі «Інтернет» – 161,2 тис.